

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articoll nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond

Din dietă.

Sibiu, 11 Martie n.

Eveniment mare s'a întâmplat în ședința de ieri a dietei ungare, eveniment chemat să dea nouă îndrumare politice interne ungarești. Mâna de oameni din parlamentul țării, cei vre-o doisprezece galăgioși, cari cu desconsiderarea deservită a intereselor mari economice și de altă natură ale statului ungar, au adus țera în deplorabilă stare de ex-lex, din care nu mai era chip să fie scosă, în urma încăpăținării lor de a li-se da și aceea ce nu li-se poate da: în momentul din urmă s'au întors la sentimente mai bune, și în ședința de ieri a dietei au declarat prin rostul vătavului Ugron Gábor, că cu privire la proiectul de lege despre votarea contingentului de recruți abstatu de la obstrucție, depun armele păcătoase întrebunțate până acum, și sunt gata, ca în ședința de astăzi Vineri, să voteze numitul proiect de lege.

Despre decurgerea acestei însemnate ședințe dietale, dăm următoarele amănunte:

După autenticarea procesului verbal al ședinței premergătoare, majoritatea primește, cu votare nominală, de basă la discuție propunerea făcută de Tisza pentru modificarea regulamentului. Se dă pauză. După care Tisza declară, că după-ce în sensul regulamentului, până după terminarea discuției asupra modificării regulamentului trebuiesc retrase de sub discuție toate celelalte proiecte câte vor fi fost prezentate dietei înainte de propunerea de modificare: *retrage toate acele proiecte.*

După această declarație se ridică kossuthistul Thaly și bocind sörtea rezervistilor ținuți la serviciu de arme *rogă întregă opoziția să abstea de la obstrucție*; apoi în ton rugătoriu se îndreaptă către Tisza și *l'rogă și pe el să-și retragă propunerea.* („Eljen”-uri puternice la adresa lui Thaly).

La cuvântul ministrul president Tisza, și în liniște și încordată atențiune din partea tuturor declară, că în

cât toate partidele vor lua asupra-le obligământ, că vor da posibilitate pentru-ca proiectul de lege despre contingentul de recruți pe 1903 să pōtă fi votat în timpul cel mai scurt posibil, el este gata să-și retragă propunerea și lasă a fi puse de nou la ordine zilei proiectele adineaori retrase. (Aplause, aclamațiuni în întregă dieta. Ca împinși de un instinct spontan se ridică toți, din toate partidele, și erump în strigate de „*Eljen Tisza!*” — „Trăescă Tisza!” Thaly alergă în partea dreaptă, unde și are locurile partidul guvernamental, și stringe cu putere mâna ministrului-president. Ovațiunile se repetesc.)

Iau apoi cuvânt deputații Ugron (fracțiunea obstrucționistă a partidului kossuthist), conte Zichy János (partidul popular) și Szentiványi Árpád (dissidenți eșiți cu Apponyi din partidul guvernamental) și declară în numele partidului lor, că *primesc acest mod de soluție.* (Aplause și aclamațiuni generale).

La acestea ia de nou cuvânt ministrul-president și zicând că nu vorește, ca prin reflecțiuni și aprecieri asupra situației să detrage cevași din momentuositatea actului, *declară simplu că și retrage propunerea.* (Orcan de aplause și aclamațiuni). După încetarea acestora presidentul enunță că propuneu de modificare a regulamentului e retrasă și că proiectele de lege foste prezentate dietei înainte de acea propunere sunt puse de nou la ordinea zilei.

Suntem siguri, că întregă țera va resufla mai ușor, după-ce acum capăt s'a pus unei lupte sterpe, despre care se știa cu siguranță, că alt rezultat nu pōte să aibă de cât istovirea puterilor și depunerea armelor, mai curând, ori mai târziu. Și suntem siguri, că în aceste momente de bucurie țera va uita toate relele pe cari le-a adus asupra ei această nefericită luptă, din care ni-au rezultat cele mai mari pierderi economice.

Cui îi revine meritul că în parlamentul țării pace s'a făcut? Sigur că

sentimentului de bună ordine, care s'a ridicat de-asupra în inimile tuturor; dar' în mare măsură prim-ministrului, conte Tisza István, care a știut nimeri momentul cel mai potrivit, pentru-ca arătându-și energia și voința de a face ordine în dietă, ordinea să vină ca de la sine.

Iosé se nu căutăm să stabilim meritele nimănui, ci să ne bucurăm că s'a făcut pace în dietă, și să dorim, ca pacea să fie acum și durabilă, și o muncă rodnică să se desfășure în parlamentul țării, muncă fericitoare pentru toate popoarele patriei.

„Albina.”

Institutul de credit „Albina” și va ține adunarea generală din anul acesta la 26 Martie st. n.

Primul și cel mai puternic institut financiar român, premergând cu exemplu și în ceea-ce privește împărțirea instituțiilor noastre culturale la profitul operațiunilor sale, — ne împlinim o plăcută datorință de considerațiune față cu el dând în cele următoare un scurt extras din raportul prin care consiliul de direcțiune va da semă adunării despre rezultatul operațiunilor din anul trecut.

Conform acestui raport, diferiții rami de operațiune prezentau la finea anului 1903 următoarea stare: *depuneri* 12,289.853 corone și 27 fileri; *escomptul de cambii* 7,088.233 corone 53 fileri; *credit personal țărănesc* 1,757.093 corone 38 fileri; *împrumuturi hipotecare* 5,340.857 cor. 36 fileri; *credite cambiale cu acoperire hipotecară* 1,956.581 corone; *credite de cont-curent* 478.773 corone 41 fileri; *împrumuturi pe efecte publice* (lombard) 65.158 cor. 50 fileri; *scrișuri fonciare* (cu 5%) în circulațiune 5,053.000 corone; *mişcarea casei* (intrate și eșite) 84,065.937 cor. 97 fileri; *profit nett* 252.983 cor. 40 fileri, din care *pentru scopuri culturale și de binefacere* direcțiunea propune adunării să voteze 16.400 cor., a nume:

1. Mesei studenților (înființată și susținută de institutul „Albina”, în Sibiu) 6,000 cor.

2. Fondului de clădire al bisericii catedrale gr. or. din Sibiu, din 10,000 cor. rata II. de 3000 cor.

3. Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, pentru școla civilă de fete, 2000 cor.

4. Școlii reuniunii femeilor române din Sibiu 600 cor.

5. Internatului reuniuni femeilor române din Brașov 400 cor.

6. Societății „România Jună”, Viena, 200 cor.

7. Societății „Petru Maior”, Budapesta, 200 cor.

8. Tinerimii universitare din Cluj 200 cor.

9. Societății academice „Carmen Sylva” din Graz 100 cor.

10. Alumneului din Timișoara 200 cor.

11. Internatului gr. or. din Beiuș 200 cor.

12. La fondul studenților morboși din Brașov 200 cor.

13. La fondul studenților miseri din Blaj 200 cor.

14. Fundațiunii studenților din Brad 200 cor.

15. Reuniunii române de muzică din Sibiu 200 cor.

16. Reuniunii române de muzică din Brașov 200 cor.

17. Reuniunii de agricultură din Sibiu 200 cor.

18. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Sibiu 200 cor.

19. Reuniunii pentru înfrumusețarea orașului Brașov 100 cor.

20. Reuniunii igienice, Sibiu, 100 cor.

21. Gremiului comercial, Sibiu, 100 cor.

22. La dispoziția direcțiunii 1,600 cor.

Asupra operațiunilor în general raportul direcțiunii e următorul:

„Stagnarea economică, ce de ani de zile durează în patria noastră, nu numai nu s'a curmat în anul expirat, ci în urma încercărilor politice s'a mai potențat, cauzând — firește — o pauză și în dezvoltarea afacerilor institutului nostru.

În continuu ne-am luptat cu abundență de numărare, și tot astfel s'au luptat și băncile cari se folosesc de escomptul nostru, din care motiv escomptul nostru de la 7.900,000 cor. s'a redus la 7.080,000.

Din celelalte rami de operațiuni am progresat:

La depuneri spre fructificare cu 764,000 cor., de și etalonul intereselor l'am redus.

La împrumuturi hipotecare cu 41,000 cor.

La depuneri de valvata sentimentelor invitate în prețuia unor bucurii.

Din toate mișcările, umbletele și vorbele lor, obștești că acesti luminători ai nēmului legat de gliă se pregătesc a părăsi crescătorul, spre a se respira pe la vetrele părintești pline de vrajă, ca să prănuiească împreună cu iubii lor sărbătorile...

O singură chiliuță numai e stăpânită de farmecul amurgului, e în aripa dreptă a zidirii, în corn, departe de locurile unde plutește vuetul asurzător. Viețuitorul ei e liniștit, șade în spre ferestră visător, cu privirea dusă în zarea învăpăiată de scânteitul albastrelui. În liniștea această sfântă îl îngână aduimăcările trecutului și-i place să alunece cu gândul pe vâgăuna vremilor apuse, să hoinărească cu mintea în farmecul copilăriei.

... Se vede earăși în valea lui atât de dragă, strinsă între delurile împădurite, pe unde alergă și hoinărea primăvara cât era ziuica... În căscioră pită de cetenile bradului și ramurile înstufate ale teiului, tolanit pe vatra îmbelșugată de povesti, de unde atât amar de ori petrecea cu ochii sufletului pe Fătfrumos în umbletele lui după Cosiozeana, sau pe Păunașul-codrilor după Zina-munților.

FOIȘORĂ

Singelie.

Parochul nostru din Riușor Vincențiu Grama ne trimite o singelie aflată în archiva parochiei de acolo, care după părerea noastră este de importanță istorică deosebită, și tocmai din motivul acesta publicăm transcrisă această singelie spre a o cunoște și publicul nostru cetitoriu.

Este o dovadă singelia această, că preoții nostri pe timpul cât biserica noastră nu a avut episcop, în trebuințele lor căutau refugiu și la episcopie din Buzău, pe lângă cea din Râmnic.

Lăudăm vrednicia părintelui Vincențiu Grama, care a desgropat din archiva comunei acest act și care promite că va scote la ivelă și alte documente importante din archiva parochiei. Fapta această o recomandăm preoțimei noastre spre a o imita, deore-ce este posibil, că asemenea acte mai stau ascunse în arhivele parochiale.

Filaret cu mila lui Dumnezeu episcop Buzăului.

Pavel marele Apostol al Domnului va și poruncește să se dea preoților poslamii tocmite de la cea ce li chirotonesc de tocmirea preoților. Deci unii porunci ca acea plecându-se și acest smerit Chir David de la satul Riușor din ținutul Făgărașului. Pentru această tocmim carte de la noi cu darul sfântului Duch a făcătorului deplin Dumnezeu l'am chirotonit pre lege și pre Pravilă: ipodiacon, Diacon și Preot, și poruncim tuturor celor ce cătră voi va veni acest slobod preot, arhieriei lor zic, preoților, Egumenilor, bărbaților și mirenilor boeri, cum s'au împodobit cu vrednicia preoției de Smerenia noastră, mărturisim de bărbat vrednic, credincios, cum este vrednic de rënduieală ca acesta pentru tocmirea și întărirea lui dă-i-se această carte după cum este obiceiul de la noi întărit.

Acăsta scriem.

Noemvrie 21. 7258.

Filaret Episcopul Buzăului.

Anul de la facerea lumii 7258.

de la Nașterea Domnului 1750.

Visuri.

Se lasă întâmurg. Văpaia dinspre sōre-apune se stinge din clipă în clipă, ear' din subșuora munților se despid umbrele serii, înecând valea cu întunerec. În vênătul vênăduhului mijesc stelișore cu nenumărate, clipind voluptuos din gene ca niscai ochi de feciōră. O rēcōre înviorătoare rēsbate zările pline de pace și armonie. Totul pare amuțit, numai în inima pepinierii măritului nēm ardolean ferbe de huește vênăduhul. Fiiitorii luminători ai satelor, plini de neastâmpăr, pripiți în vorbă și umblet se zoresc prin chilli și curte ca albinele prigonite de furtună.

Aici pășind izbește unul o ușă de se cutremură temelia; dincolo altul se potig-nește de un scaun, și făcând mătânii îl blagoslovește cu un „fi-re-ai să fi...” „altul eară în zorul lui nepilduit zuruie cheile, trundindu-se să deschidă dulapul mai îngrabă spre a-și premeni giamantanul, și în pripa lui îl mai milostivește și cu câte un pumn sau picior, de să-i rupă cōstele bietului dulap. Unii stau retrași în unghiuri, mai potoliți, își povestesc despre farmecul vieții de la sate, cum o să cânte sau se spună vre o predică în bisericuța lor; alții ear' doinesc,

De reescompt s'a folosit numai în măsură mică filiala noastră. Astfel această poziție, care la pasivele bilanțului pe 1902 figura cu 1.933,489 cor., în bilanțul actual este numai de 359,153 cor.

Tot asemenea în bilanțul pe 1902 aveam creditori de 742,000. cor. Din bilanțul present lipsește acest titlu.

Conform situației financiare am curmat emiterea scrisurilor fonciare cu 5% și în locul lor am introdus de cele cu 4½% și paralel cu acesta, firesc, și interesele împrumuturilor ipotecare le-am redus de la 6% la 5½%, precum am redus și interesele celorlalți rami de operațiune cu 1—1½%.

Tote aceste reduceri justifică pe deplin scăderea venitului net cu 10,000 cor., deși venitul brut a fost mai mare cu 19,000 cor. de cât în anul precedent.

Ne luăm voie a vă aduce la cunoștință, că scrisurile noastre fonciare, cari prin circularul înaltului ministeriu de comerț nr. 6604 din 30 Decembrie 1901 erau deja admise drept cautiune la toate întreprinderile statului, prin deciziunea nr. 2159 din 28 August 1903 a băncii austro-ungare au fost declarate lombardabile la amintita bancă și la toate filialele ei. Deci direcțiunea dând ascultare și cererii repetate a conferenței directorilor băncilor române, la 31 Decembrie a. tr. a decis escomptarea împrumuturilor ipotecare ale băncilor române, în scopul, ca deoparte ele să-și poată mobiliza capitalul legat, prefăcându-l în efecte lombardabile la banca austro-ungară, ear' de alta parte, ca institutul nostru și pe baza acestora să emită scrisuri fonciare, cari sunt foarte căutate, și prin circularul seu nr. 3398 din 1 Februarie a. c. a și pus în lucrare acest ram nou de operațiuni.

În necu cu acesta însă s'a îngrijit și de aceea, ca fondul de garanță al scrisurilor fonciare, care astăzi este minimalul prescripș de lege, de 400,000 cor., să se mărească cu 100,000 din fondul special de rezervă, care are și această mențiune, — și dvostă veți ave ocaziune astăzi la punctul 5 al obiectelor puse la ordinea zilei, a delibera în această cestiune.

La efectele institutului am avut profit de curs 21,079 cor. 58 fileri, care, conform destinațiunii sale a intrat la fondul special de rezervă, ear' din acesta în cursul anului am amortizat: din valoarea realităților institutului din Sibiu și Brașov 26,260 cor., dubioase 24,937-42, total 51,197 cor. 42 fileri și ei totuși a crescut cu 44,000 față cu anul trecut.

Oficială.

Oficiul cassei așteaptă imediată espedare a cuitanțelor pentru ridicarea competențelor parohiale pe semestrul I, ca în timpul cel mai scurt să se poată încheia rațiociniul. Ajutorul capelanilor se împarte de aci înainte decursiv, deci abia la finea anului.

Și rënd pe rënd, întâmplări tainuite în adâncul sufletului, se ridică, trec pe dinaintea minții ca niște raze aurii, pânza trecutului se destramă fir cu fir în lacrimi curate, cari picură mângâtoriu în urzeala vieții de mâne.

Se simte eară copil blând, ingenu-chiat sub icôna Maiei Domnului, rostind în glasul nevinovat rugăciunea: „îngel îngelule meu“ prima rugăciune plantată în inima lui plâpândă. — Era ca și aștăzi, în ajunul nașterii blândului Nazarinean, care adus'a pacea zărilor albastre pe pământ. O! cu câtă evlavie glăsuia el rugăciunea aceea sfântă, ce simțeminte dulci îi înfiorau trupșorul; visuri cu blânzi îngeri îi îngănuau somnul. Ce sărbătoare mândră stăpâna valea strimă pe vremile acelea. Șireagul de case păreau în haine de prasnice, și fie-care casă ridea de bucurie un suris plin de sôre, ce străbătea prin ferestrele îmbelșugate de lumină. — Și astăzi sărbătore va fi în vale — la vecini vor fi aprinse luminile în ferestri, numai în ochii casei noastre surisul plin de sôre de-odată nu va mai străluci, e stins. Doi bătrâni cu fețele îmbrăzdate de urgia vremurilor șed în prejma focului — înmărmuriți cu privirea în vâlătaia flăcărilor. Lumină n'au mai aprins, căci odorul lor e departe, aruncat în ghețul străinătății, unde nici un suris nu 'l va întâmpina, nici o vorbă nu va auzi, care să-l mângâie să-l încălzească. . . .

... Se vede apoi băiat sglobiu la

NOUTĂȚI

Redacțional. Redactorul ziarului nostru, dl Teodor V. Păcățian reîntorcându-se din concediul avut, cu ziua de azi reia conducerea redacției și semnarea ziarului. Prin această interimatul dlui Dr. George Proca la semnarea ziarului și împreună cu dl asesor Mateiu Voilean la conducerea redacției, închețază.

Metropolitul-primat al României, cum se raportază din București, se află greu bolnav la Freiburg, în Germania. Directorul metropoliei, Dr. Ioan Cornoiu, a fost chemat telegrafic la patul bolnavului. Dl Cornoiu a plecat la Freiburg deja Marți sêra.

Instalarea comitetului din Brașov. Alaltăeri (Mercuri) s'a făcut în Brașov instalarea comitetului Dr. Székely György, numit în urma strămutării fostului comite Lázár István, la Murș-Oșorheiu. După vorbirea-program a noului comite, a fost salutat din partea Magiarilor prin preotul reformat Moór Gyula, din partea Sașilor prin avocatul Karl Alam și în urmă din partea Românilor prin avocatul Ioan Lenger. Din prilejul instalării noul comite usând de dreptul seu a conferit câtorva funcționari comitatensi titluri de onore. Întră acestia e și avocatul Dr. Eugen Meșianu, fisc comitatens, cărui comite l-a conferit titlul de protofisc (főügyész) comitatens.

Societatea geografică română își va ține adunarea generală din anul acesta la 28, 29 Februarie și 1 Martie st. v. la 8½ ore sêra în sala de ședințe a senatului. Ședințele vor fi presidate de Maiestatea Sa regele Carol. Programul lucrărilor e următorul: Raportul anual al secretarului-general George Lahovari, apoi disertațiuni: „O jumătate de secol de la introducerea mașinei cu vapor în industria română de cătră G. Assan“, de B. G. Assan; „Ciuma — epidemiologie și profilaxie internațională“, de Dr. I. Cantacuzino; „Geografia economică a văii Prahova“, de G. R. Mircea; „Țera românească nu aparține peninsulei balcanice propriu zise, nici ca pământ, nici ca neam, nici ca stat“, de Alex. C. Sturdza; „Contribuțiuni la geografia medicală a României“, de Dr. Obreja; „Geografia fizică a Dobrogei de nord“, de G. Muntean-Murgociu; „Colonizarea Dobrogei“, de căpitan M. D. Ionescu, și „Apele de isvóre din thalwegul muntos al Ialomiței în vederea viitoare alimentare a capitalei“, de G. A. Orăscu.

O dimitere. Numărul de alaltăeri al fôiei oficiale aduce următorul autograf prea înalt:

„Iubite baron Bánffy! La rugarea-ți subțernută, prin această te absolv gratios de la dignitatea de mareșal de curte ungar („Előterjesztett kérelmére önt a magyar fődvármesteri méltóságtól ezennel kegyelemben fölmentem“). Dat în Viena, la 5 Martie 1904. Francisc Iosif m. p.“

Cum se știe, Bánffy și-a înghițit un partid și voește să între de nou în politica militantă. De aceea și-a cerut dimiterea din însemnatul post ce 'l avea la curtea regală.

Și rënd pe rënd, întâmplări tainuite în adâncul sufletului, se ridică, trec pe dinaintea minții ca niște raze aurii, pânza trecutului se destramă fir cu fir în lacrimi curate, cari picură mângâtoriu în urzeala vieții de mâne.

Se simte eară copil blând, ingenu-chiat sub icôna Maiei Domnului, rostind în glasul nevinovat rugăciunea: „îngel îngelule meu“ prima rugăciune plantată în inima lui plâpândă. — Era ca și aștăzi, în ajunul nașterii blândului Nazarinean, care adus'a pacea zărilor albastre pe pământ. O! cu câtă evlavie glăsuia el rugăciunea aceea sfântă, ce simțeminte dulci îi înfiorau trupșorul; visuri cu blânzi îngeri îi îngănuau somnul. Ce sărbătoare mândră stăpâna valea strimă pe vremile acelea. Șireagul de case păreau în haine de prasnice, și fie-care casă ridea de bucurie un suris plin de sôre, ce străbătea prin ferestrele îmbelșugate de lumină. — Și astăzi sărbătore va fi în vale — la vecini vor fi aprinse luminile în ferestri, numai în ochii casei noastre surisul plin de sôre de-odată nu va mai străluci, e stins. Doi bătrâni cu fețele îmbrăzdate de urgia vremurilor șed în prejma focului — înmărmuriți cu privirea în vâlătaia flăcărilor. Lumină n'au mai aprins, căci odorul lor e departe, aruncat în ghețul străinătății, unde nici un suris nu 'l va întâmpina, nici o vorbă nu va auzi, care să-l mângâie să-l încălzească. . . .

... Se vede apoi băiat sglobiu la școlă din sat întovărășit cu mulți de sêma lui, când mândru în fruntea tuturor făcea pe „Alexandru Machedon“ pornit în răsboiele lui cu lifte de tot nêmul. — Ce liniștit îi era pe vremile acelea sufletul, cuprins de farmecul pădurilor, vraja văilor îmbrăcate în aurul grânelor și de dorul de a fi „Alexandru Machedon“. . . .

De-odată tresare, ca mușcat de viperă sare sus. — Un chip bălău, chipul ei, dulce ca un sărut, îi fulgeră imaginea prin șirul reveriilor. Fața i-se îmbujorează, înroșește l'ână în albul ochilor, tâmpelile încep a svicni mai repede și mai hotărît, inima i-se sbate în còste ca peștele pe mal. — O vede limpede înaintea lui, ca atunci în zile de Maiu, când dragostea îi rumenește inima.

Era în amurg, o zi senină. Spre asfințit zarea ardea în pară de foc, vèzduhul rumen plin de rêcore înviorătoare și de mirosul îmbătător al verșurilor. Ea venia pe sub castanii în flóre, ușor de abia atingea pământul. Haina ei albastră, lungă, părea un nor de raze și umbre. Sêmana mai mult cu o ușoră tremurare a unui vis îngereș. Când a zărit-o așa frumoasă, înmuată în aerul transdăfirii alăpusului, a rêmas pironit pământului, ca înaintea unei vedenii amăgitoare. I-se părea un înger cădut în nedragostea Domnului, coborît pe pământ spre ispășire; cu ochii mari, adênici ca vênătul țâriei, dulce, curată, ca un rêsărit de sôre. — I-ar fi vor-

bit o șoptă, dar' gura nu-i asculta inima — îi era închețată; era înmărmurit cu totul, numai ochii o învâluiau cu privirile lor setôse.

Ea vèzându-l așa pironit localui, încurcat, zimbște ușor de stângăcia lui, și cu glas dulce muștrându-l pare că îl ispitește: Nu mă mai cunoști? Curând mai uțil și trece ușor înainte, pierdându-și cărările, ear' pe el îl lasă mai încurcat, mai năucit.

Desmetecindu-se își respiră întreg sufletul, caută în tôte firele țăsătorei sufletești — dar' nimic —: „Cine pôte fi făptura aceasta dulce? își grăește el în inimă. Eu nu cunosc pe nime, d'or' pe . . . , dar' aceea e departe — cu ochi negri — pe când arătarea acêsta frumoasă cu glasul îngereș are ochi de cicóre! Sau sê fi fost numai vis? Dar' am vèdut-o cu ochii, am auzit cu urechile mele graiul ei dulce“.

A rêtăcit mult pe cărările acelea pe unde a zărit-o, d'or' o mai vede odată, sê-i spună o vorbă, o șoptă, o clipire din ochi și nimic alte, sê-i mai vadă fața ca spuma laptelui, ochii ca seninul, încrețitura buzelor curate în surisul acela limpede ca razele rêsăritului. A rătăcit plin de neastêmpăr până în nôpte, când abia se trezi din piro-têla ce îi cuprinsese sufletul. . . .

E pace sfântă! Vrăjit ca de iele de aduimecările acestea se lasă în pat. Luna ochioasă, gânditoare, lunecă încet în calea ei

Incendiu mare. Sâmbătă (5 Martie) un incendiu mare a mistuit în comuna Chichiș (Treiscaune) 12 suri și o casă. Întră cei păgubiți e și parohul român. Se crede că focul a fost pus a nume de cătră alegătorii opoziționali (în aceeași zi era alege-re de deputat dietal pentru cercul Illyefalva, la care a reușit candidatul guvernamental br. Szentkreszty).

La fondul de 20 fileri înființat de „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, pentru acuirea unei case cu hală de vințare pe sêma meseriașilor români, au dăruit următorii domni: Avram S. Pécuararu, proto-pesbiter în Mercuria, pentru sine, pentru soția sa și copiii sei în total 1 cor., George Adam, măestru cismariu, 40 fileri; Ioan Th. Vasilechi, cancelist advocațial, pentru sine, soția și copiii sei în total 1 cor., Ioan Ghicășan, măestru cofocariu, 40 fileri, Ana Aron, soția de cismariu, 20 fileri, clericul absolut Ioan Holerga, ales paroh în Chirpăr, 1 cor., și Victor Tordășianu, 10 filer, mai departe la fondul vèduvelor și orfanilor a dăruit dna Ana Aron 20 fileri.

Nou avocat român. Dr. Nicolae Petra, fiul fostului învățătoru din Sibiiel (lângă Seliște), zilele trecute a depus censura de avocat la tabla reg. din Murș-Oșorheiu.

Transcrierea singeliei publicate pe pagina prima, la fôșoră, e făcută de dl asesor Mateiu Voilean. O constatăm acêsta aci, după ce, din impediamente tehnice nu am putut-o constata la încheierea fôșorei.

Chibrit ucigaș. La casa lui I. Langthaler din Neugebau (Boemia) cu ocaziunea tocării de carne pentru cârnaț căduse în carnea tocată un chibrit, care nefiind observat a ajuns în maț împreună cu carnea. Mai târziu servindu-se la masă cârnați fripti, lui Langthaler i-s'a venit cârnațul cu chibritul și împreună cu bucata de cârnați a înghițit și chibritul, care ajuns în intestine a cauzat lui Langthaler môrte, în butul tuturor ajutoarelor medicale.

Têrg de vite în Sibiu, cu distri-buire de premii. Conform hătăriri luate de comisiunea economică comitatensă în ședința din 8 Martie, al XV-lea têrg de vite de prăsilă, împreunat cu distribuirea d' premii, se va ține în Sibiu la 6 și 7 April. Disposi-țiunile în detalii se vor aduce la cunoștință publică în modul usitat.

Nu e secret că damele își recomandă una alteia cosmeticele cel mai modern și mai cu efect: *crema Margit* a lui Földes. Acest universal renumit cosmetic este chemat curat, nu conține de loc stote stricacioșe și e liber de grășime. Mijloc escelent pentru conservarea pielei contra influinței sôrelui și vântului. Borcan mare 2 cor., mic 1 cor. Se capetă la producător, farmacistul Földes în Arad, și în tôte farmaciile. E scutit prin lege.

De la reun. meseriașilor români.

Incunoștințare.

Vestim prin acêsta Reununile noastre de meseriași, cum și pe toți aceia, cari la inimă pòrtă cauza clasei noastre de mijloc, că subsemnatul comitet în vederea preparative-lor de a scôte Anuarul al II-lea al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, a redus preț-ul Anuarului I-ii al Reuniunii, la 80 fileri. În același timp îndrăsnim a ne adresa și pe acêsta cale cătră vrednicii conducători ai Reuniunilor noastre de meseriași de pretu-ționale, cu respectuoșă rugare, să binevoiască să ne aduce cu posibilită grăbire la cunoștință datele mai de importanță despre activitatea Reuniunii dezvoltată în 1903 și programul de lucru stabilit pentru anul 1904, date, ce se vor cuprînde după puțință în anuarul nostru al II-lea. Prin acêsa lucrare comite-tul nostru în calitate și de comitet dirigent pentru tôte reuniunile noastre de meseriași, intențiune are a satisfăce hotărîrii conferenței meseriașilor, ținute în 1902 aici în Sibiu, și referitoare la compunerea unei statistice despre tôte meseriași nostri.

Sibiu, 11 Martie n. 1904.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“:

Victor Tordășianu
president.

I. Apolzan
notariu.

spre apus, umpiend zările cu puzieră de raze. — Aerul din jurul lui pare că e adormit, numai suflarea lui îl mai lègănă încetișor și jungaș. — Dar' fără de veste se desprinde un glas de clopot în liniștea adâncă, e glasul ce vestește mântuirea nêmurilor — atât de lin e dângêțul acesta, de pare că ar veni din altă lume. Un cor de glasuri se aud; vin colindătorii. Vèzduhul se umple de armonii — ce se topește în o mărêță simfonie — în slava Domnului.

Chipul ei ce dispăruse o clipă, îi apare eară în colțul minții, dar' acum nu mai tresare, fața nu i-se mai îmbujorează, inima nu-i mai bate așa de năvalnic.

Sufletul e liniștit, vijelia a trecut, și numai buzele, ca și pădurea după furtună într'un pământ lin, tremură ușor, într'o smerită rugă:

„Dulce flóre, chip alinător de dulce! Indure-se bunul Dzeu a te ocroti pe veci frumoasă, cum te vèd și te simt, ochii tîi albaștri mereu sê reoglîndeze fericire și nevinovăție. Domnul ceriurilor terescă-te de valurile încărcate de patimi; păstrează-ți fața aceea de copilă drăgălașă, ochii mai curați de cât adevêrul, buzele acelea virginale de copil. O! rêmăi, rêmăi așa cum mi-te-ai arătat, dulce, curată, . . . înger pe pământ. . . .

Păunaș.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.
(Urmare).

Renumitul iconograf, francezul *Didron*, căruia îi este cunoscută pictura tuturor bisericilor mai renumite din lume, și care a făcut studii amănunțite și asupra picturii din muntele Athos*) și din tot orientul, susține, că Panselinos a trăit în veacul XI. Didron îl numește „capul și patriarhul școlii athonitice sau hagiortice”, (*ἀγίων ὁρὸς* = munte sfânt, = adică Athosul), căci de la el și de la lucrările lui derivă într-o măsură pictura bizantină. Acestui vestit maeștru se atribuie simbul opului numit *Equveta* τῆς ζωγραφικῆς = Introducerea în pictură, un codex al picturii bisericesti orientale, tradus în toate limbile popoarelor orientale. Acest codex are 4 părți. În partea primă curat tehnică este expusă purcederea, ce se observă de Greci la zugrăvire, apoi felul și modul de a prepara penicelele și colorile, de a pregăti fondul pentru frescuri și icône, precum și modul cum se pictă pe acela. În partea a doua sunt descrise până în amănunte și cu o remarcabilă acuratețe obiectele simbolice și cu deosebire ale istoriei, carea este a se înfățișa prin pictură. Partea a treia stăruiește precis locul, unde sunt a se așeza, fie în biserică, fie în nartix, în pridvor, sau refectoriu (sală de mâncare) diferitele icône și figuri. La urmă stabilește într-un apendice (adaus) caracterul, în care se fie pictat Christos și sfânta feciură, și se indică unele inscripțiuni, de cari e atât de bogată arta bizantină. *Equveta* a devenit în toată biserica orientală adevărata bibliă a pictorilor, cari — neîndrăznind a se abate de la prescripțiile ei — au produs picturi și icône, ce samănă mult unele cu altele. Acest op de mare însemnată pentru iconografia bizantină a fost compus de călugărul Dionysios, zugravul mănăstirii Fourn de la Agrapha, care cu temei și plăcere a studiat frumoșele și renumitele icône ale lui Panselinos. Opul s'a completat apoi véc de véc până în timpul mai nou prin diferite adăușuri, până a devenit un tractat aproape complet despre întreg sistemul picturii grecești.

Asemănând într-o măsură chipurile din bisericile bizantine, aflăm, că pictorul lor tractează de multe-ori aceeași temă fundamentală. Icônele din ele nu sunt nici-când egale, dar pururea semănă unele cu altele; de unde ușor au putut deduce mulți, că pictorul bizantin trebuie să se țină în executarea artei sale strict de anumite prescripții iconografice. Aceștia se bazează și pe cuprinsul canonului următor de la sinodul al II-lea de la Nicea: „Structura icônelor nu este invenția pictorilor, ci prescripțiune legală aprobată, și tradițiune a bisericii catolice; căci, ce se distinge prin vechime este vrednic de venerațiune, — zice sfântul Vasilie. Acesta o mărturisesc vechimea lucrului însuși și învățătura părinților nostri, cari sunt purtați de duhul sfânt, etc.”.

De aci urmăm, ce-i drept, că ideea, concepțiunea sau invențiunea icônei, aparține teologilor, sfinților părinți ai bisericii catolice; dar, în tehnica ei, observăm anumite norme în lucrările sale.

Dar' acesta dependență există la ori-ce icônă cu substrat istoric, cum sunt și icônele bisericesti. Deci de o absolută libertate nu pôte fi vorba, în concepțiune. De altă parte pictorul bisericesc nu e legat până în toate punctele și amănuntele, precum se va vedea în cursul acestei serii.

Pictura bizantină încă formază o anumită școală artistică; și astfel își are și ea principiile sale generale, ce trebuiesc cunoscute și observate la executivă.

Isvorele picturii bisericesti.

Chipurile, ce au să decoreze internul unei biserici orientale, pictate cu pricepere, trebuie să reprezinte din punctul de vedere bisericesc cele mai însemnate zile ale anului, dacă e posibil și călindariul întreg.

Atât din cuprinsul chipurilor, cât și din locul, unde s'au zugrăvite ori așezate, ușor putem statorî strinsa legătură dintre pictura și serviciile divine, ce se oficiază în biserică. Ceea-ce esprime slujbele dumnezeesti în cuvinte, aceea are să esprime pictura în forme artistice; de aceea și zice un scriitoriu bisericesc, că „icônele sunt bibliă analfabecilor”. Datorința picturii este deci, ca acest principiu fundamental să-l știe aplica și intrupa.

Isvorele principale, din cari are să-și scotă și formeze pictorul concepțiunile sale artistice, sunt: a) *biblia* și indeosebi evangeliile; b) *tradițiunea*, precum este expusă în sinaxarele și cântările zilnice. Asemenea ofer une-ori și omiliile material potrivit în direcțiunea acesteia.**)

Măneacănd de la cuprinsul acestor 2 isvore principale, aflăm că pictura bisericescă este parte curat evanghelică, parte curat tradițională, ear' o altă parte evanghelo-tradițională.

Dar' în toate casurile nu-i permis, ca pictorul să părădă din vedere serviciile divine, ce se îndeplinesc la locul pictat.

Casul prim îl aflăm mai ales la pictura Duminecilor, la Vindecări, Inverii sâvârșite de Iisus;***) cazul al doilea la sârbătorile, cari indică momente necuprinse în evanghelii, sau întemplete ulterior, adică la prasnicele Mariei, Înălțarea sfintei cruci, Ridicarea icônelor, la chipul lui Christos și a celor mai mulți sfinți, despre cari n'avem nici o urmă în scriptură. Casul al treilea, adică consultarea ambelor isvore, oară la cele mai mari prasnice. Indată-ce omenii bisericii voesc a desvolta momentele princi-

pale indicate în evanghelii, în mod mai detaliat și amănunțit, trebuie să recurgă și la tradițiune.

Cele mai principale prasnice, cari au să impresioneze mai mult pe credincioși, umplându-i de nemărginită bucurie, sau de mare durere și grôză, reclâmă, ca pictorul — trecând marginile evangeliilor — să dea concepțiunilor sale o dezvoltare mai amplă, mai amănunțită. Astfel ingerii apar nu numai la nașterea Domnului, conform textelor evanghelice, ci fac servicii și la botez, îl deplâng pe Iisus la răstignire, îl însoțesc în iad, la înălțare, apoi earăși la coborirea pe pământ. Îi aflăm mai departe la patul de mörte al Maicei Domnului, și în fine la judecata din urmă. — *Rîurile și marea* (din psalmi) nu pot rezista cu ocaziunea botezului; *sorele și luna* nu pot sta indiferente cu ocaziunea crucificării. Sorele, luna și stelele potențază jubilaria generală de la epifanie (apariția Domnului în ziua botezului); lumea ia parte la revărsarea duhului sfânt, la prasnica Rusaliilor; pământul și marea scot din sinul lor pe cei înghițiți la earăși-venirea lui Iisus, ca să judece viii și morții.

Acastă participare a naturii și a lumii întregi la momentele mai însemnate din viața lui Christos și a sfinților, este un element important, pe care îl aflăm exprimat în toată frumseța în multe cântări bisericesti; și dacă acest element ar lipsi din pictură, carea — cum am accentuat — are să meargă mână în mână cu cuprinsul cuvintelor din slujbele divine, atunci icônele sfinte ar fi lipsite de o mare parte a înviorării și efectului, ce au să-l producă. O concepțiune exclusiv evanghelică ar fi prea simplă și incoloră, și ar însemna o restricțiune nejustificată.

Deci pictorul bizantin trebuie să se orienteze după cele ce să întemplant în cursul serviciilor divine, după raportul ce se află între aceste servicii și între cele 2 isvore: Evangeliile și tradițiune. — Când slujba dumnezească trece peste cele din evanghelie, atunci bucuria trece și pictorul peste momentele numai evanghelice; ear' unde slujba dumnezească nu trece peste marginile evangheliei, acolo și pictorul se învioră de regulă numai în cadrele aceleia. Peștera de la nașterea Domnului, căpătina lui Adam, particularitățile de la adormirea Maicei Domnului, ne indică cum urmăm slujba divină legendei, și slujbei dumnezeesti pictura. Dar' de multe-ori pictorul își ia libertatea de a introduce în concepțiunea sa și momente noi; d. e. furca și florile la icônă Bunei-vestiri; scena cu scaldă în icônă Crăciunului; firește cu precauțiunea necesară, reclamată de cerințele arheologice ale timpului respectiv.

Aceștia sunt directivele generale, pe basa cărora pictorul are să purcedă la pictare cu cuvenita libertate de executivă.

Mult timp se credea, că pictorul bizantin are să se țină de anumite prescripții absolut neschimbabile, că fie-care scenă, fie-care figură, până și numărul crețelor de la haine și forma barbei este strict normată. Acastă credință este însă greșită. O asemenea încătușare a libertății pictorului ar împiedeca ori-ce avânt artistic și ar fi o purcedere nejustificabilă, retrogradă. Cea mai bună dovadă despre această este variațiunea destul de mare, pe care o aflăm și în pictura bizantină, chiar și la figurile principale ale întemplanturilor (scenelor) reprezentate. D. e. la nașterea Domnului aflăm pe Maria odată *culcată* (Lavra în biserică mănăstirii, Pawlu), altă-dată *îngenunchind* (Lavra în capela sf. Nicolae, Dochiariu). Așa o descrie și *Equveta*. Asemenea vedem pe Iosif odată *ședând* (în bisericile numite mai sus); ear' *Equveta* îl pune și pe el în genunchi. Une-ori Iosif stă în un colț al icônei; altă-dată stă în mijlocul scenei, și ia cu Maria parte la preamărirea copilului. Pe Magi îi aflăm de cele mai multe-ori numai odată; altă dată obvin de 2-ori în același chip: odată *călări*, și altă-dată în momentul de a *îngenunchia* (Lavra în capela sf. Nicolae). Asemenea și scena păstorilor cuprinde une-ori *figuri multe* (Lavra capela sf. Nicolae), altă-dată mult mai *puține* (Pawlu). La botez aflăm odată 4 *ingeri* (Lavra, Xenophontos); airea numai 3 (Pawlu). La cina cea de taină Ioan este *de-a dreapta* lui Iisus în biserică mănăstirii Lavra; ear' în același chip din trapeza aceleiași mănăstiri stă *de-a stânga*.

Mai ales la răstignirea Domnului devine libertatea pictorului aproape nemărginită. Une-ori numărul persônelor e foarte restrâns (Dochiariu), altă-dată de tot mare.

În unele icône, cu deosebire mici, libertatea pictorului și-a permis une-ori aproape prea mult, omițând d. e. pe duhul sfânt — porumbul — de la botezul Domnului. Așa d. e. pe o tablă sculptată, din mănăstirea Watopadi, și în un desen în miniatură, din mănăstirea Iwiron (nr. 5).*)

Dacă pictorul la înfățișarea figurilor principale și în purcederea sa la executarea momentelor mai însemnate nu este strins legat de o anumită șemă, cu atât mai liber pôte fi la pictarea sau omiterea scenelor, figurilor și a chipurilor secundare. Șerpia de la botez, soldații de la răstignire, pelicanul de la crucifix, sunt lucruri admise; dar' de altă parte nu sunt atât de importante, ca să nu se pôtă omite nici-când.

Pe lângă botezul Domnului aflăm (Lavra, biserică mănăstirii și în capela sfântului Nicolae), ca scenă secundară convorbirea între Iisus și Ioan Botezătorul, care a premers botezul; ear' pe lângă răstignire aflăm une-ori și scena cu baterea cuelor și luarea de pe cruce, etc. etc.

În general deci pictorul pôte purcede cu destulă libertate la aplicarea bogatului material, ce-i stă la dispoziție, imitând mai mult sau mai puțin pe antecesorii săi aleși, sau creând eventual ceva mult mai bun de cât alții, dar' ținând — firește — cont și de dorința celui-ce face comanda.

(Va urma).

Cărți și reviste.

„Luceafărul”, revista literară a tinerimii universitare române din Budapesta, a apărut dte 15 Febr. st. v. cu următorul sumariu: „Mărunțișuri istorice culese în Ungaria” de N. Iorga. „In luncă”, idilă de Carmen Sylva, tradusă de H. Petrescu; „Tabla de la Lugoj”, de Iosif Popovici; „Mistretul”, schiță de L. Agârbicean, apoi poezii de Nic. Otavă („Oltul”), St. O. Iosif, Valentin Bude, o mică recensiune de Dr. S. P. asupra unor traduceri din Verlaue făcute de St. O. Iosif și D. Anghel, notițe bibliografice etc.

„Luceafărul” apare în Budapesta de două-ori pe lună (la 1 și 15) și costă 12 corone pe an (pentru preoți, învățători șerați și studenți 7 corone); un fascicol 50 fileri. Redacția: IV. Zădărnicea nr. 13; administrația: VI. Vörösmarty-utca nr. 60-a. Se pôte procura și la librăria arhidiecezană (Sibiu).

„Transilvania”, fôia oficială a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, fascicolul 1, pe Ianuarie—Februarie, a apărut cu următorul sumariu: „Studiu dlui L. Șăneanu despre influințele orientale asupra limbii române”, recensiune de Iosif Popescu (Viena); „Rolul poveștilor în educațiune”, de Dr. P. Șpan; „La istoria Românilor din Bihor”, de Dr. Ștefan Erdélyi, apoi notițe bibliografice, știri de prin departeminte, ear' în „Anale” procesul verbal din ședința de la 28 Ianuarie, cel din ședința de la 25 Februarie a comitetului central, lista contribuțiilor făcute în favorul muzeului istoric ca răscumpărare a felițărilor de Anul nou, și concursul publicat de departemintul beșugan la două premii de câte 10 corone în aur: unul pentru cel mai frumos costum românesc, altul pentru un tratat despre vr'o însoțire practică. În rândul știrilor e publicat și un avis al prim-secretariului Dr. C. Diaconovici, prin care face cunoștință cetitorilor, că, invitat de comitetul central, va conduce și pe mai departe redacția revistei, până la alegerea noului secretariu.

„Transilvania” apare în 6 fascicoli pe an (Februarie, April, Iunie, August, Octombrie și Decembrie) și costă 10 corone, (pentru străinătate 12 franci). Membrii Asociațiunii o capătă gratis (taxa de membru ordinar e 10 corone pe an). Biroul redacțional și de administrație e în Sibiul, str. morii Nr. 8 (casa Asociațiunii).

Posta redacției.

Un dascăl. Nu s'a spus că înfruntare, ci ca părere individuală, ca exprimare a dorinței, că întru cât se pôte, Românul se meargă la Români. Rămâne însă în libera voie a fie-căruia să meargă acolo unde i-se par pr. țurile mai convenabile și condițiunile acceptabile.

Teatrul orașenesc.

Sâmbătă (12 Martie): „Hannele's Himmentfahrt”, de Gerhard Hauptmann. Beneficiul actriței Marie Scherer.

Duminecă (13 Martie): după amiazi „Rastelbinder”, operetă în un preludiv și două acte, de F. Lohr, ear' s'era „Frühlingsluft”, operetă în 3 acte, de Strauss.

Fabrica de mașini și motore ces. reg. priv. Brauner & Klasek's Nachfolger
ING. EMIL FLEWA, VIENNA.
Representanță generală și depozit:

B. DÉNES, Budapesta,
VI., Váci körút 61.

MOTORE 2-20 HP de vapor,
gas, benzin, petrolin.

Locomobile de petrolin 2-25 HP.

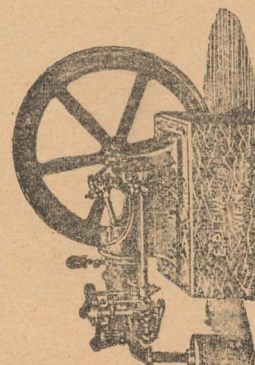
Instalații pentru estragerea gasului 2-3

fil. spese de esplotare pentru fiecare HP și oră.

Stilul cel mai modern. — Cea mai bună și mai eficientă

putere de esplotare. — Cel mai eficient isvor de cumpănare. — Plăți favorabile.

Preț-curent gratis și franco. — Reprezentanți soliți din provincie se acceptă. [9] 9-20

*) Veđi: „Manuel d'iconographie chrétienne grecque et latine, par Didron aîné, Paris 1845 II. tom. Introducerea. Când imi vor permite împrejurările, voi publica într-o măsură această interesantă introducere.

**) „Moi et les autres” a avut predică înaintea mării asupra artei bisericesti. V. Anton Springer: „Ueber die Quellen der Kunstdarstellungen im Mittelalter” 1879.

***) Inverea lui Iazăr d. e. e un chip curat evanghelic. Adormirea Maicei Domnului se bazează pe legendă; ear' icônele celor mai mari sârbători cuprind particularități apocrife.

Unicul mijloc de dinți, lipsit de aciduri, probat și recomandat de profesori și medici, este veritabila apă de gură și dinți

anaterin

a dentistului de curte c. și r. Dr. I. G. Popp, Viena XIII/6, contra tuturor durerilor de dinți și de gură, numai în sticla de mai sus, cu cor. 2-80, 2- și 1-.

Crema de dinți, în tuburi, lipsită de săpunul dăunător, à 60 fileri, conservă gura, dinții și gingiile într'adevăr întotdeauna frumoși, sănătoși, fără miros și dureri.

Pasta de dinți anaterin în păhar cor. 1-40, în pachet 70 fil., prav de dinți cor. 1-26, plombă de dinți 2 cor., săpun de bucurii 60 fil.

Se capătă în farmacii, drogerii, prăvălii mai alese, cum și în depositul principal Carl Morscher, drogerie în Sibiu, și la A. W. Lingner, farmacist în Sighișoara.

Nr. 39/1904

[27] 3-3

Concurs

Pentru întregirea postului vacant de paroh în parohia de clasa a III-a Martinești cu filia Turmas, protopresbiteratul Orăștie, pe baza ordinului consistorial din 30 Decembrie 1903 nr. 13765 Bis., prin acesta se deschide concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în căla B. pentru întregirea venitelor de la stat.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și așterne rugărilor lor, instruite conform normelor în vigoare subscrisului oficiu protopresbiteral în termenul indicat, și au a se prezenta în vre o Duminecă sau sâmbătă în biserică pentru a cânta eventual a celebra și a cuvânta.

Orăștie, 26 Ianuarie 1904.

In conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Liturgia

Stului Ioan „Gură de aur”, pentru 2 voci, de Dimitrie Cuntanu, profesor seminarial de cânt. bis. Prețul 1 cor. 20 fil., plus porto 10 fil. Se poate procura de la Librăria arhidiececană, Sibiu (Nagyszeben).

Am onore a aduce la cunoștința onoratului public român din loc și jur, că mi-am mutat

Prăvălia de manufactură

din piața mică nr. 2, tot în piața mică nr. 11 în dosul păpușarilor.

Deore-ce aci plătesc chirie pentru localul prăvăliei cu 1600 corone anual mai puțin, mă aflu în plăcută poziție a puté servi cu prețuri și mai eftine, și mi-am propus, ca — dacă Dumnezeu îmi va ajuta — în cel mai scurt timp să-mi asortez depositul cu tot felul de mărfuri țărănești, precum bumbac, pâr, lănică, arniciu, țesături, mai multe soiuri de pânză, cum și cărpe de pâr, etc.

Pentru întregirea oferi depositul meu bine asortat în cămăși de chiffon, creton, Oxford și Trico, apoi ismene, gulere, manchete, cravate, cuverture de lână și bumbac, plapome în creton, ruș, satin cu vata umplute, ploiere, cămăși de dame, camiole, fuste, cretonuri, pergaturi, barcheturi, stoffe de pâr, și toate căptușelile recerute la efectuarea hainelor de dame și bărbați, cum și alți o mii aici neamintiți articli. O mică probă ajunge ca să se convingă ori-cine despre eftinătatea și soliditatea prăvăliei mele.

Rugând onoratul public românesc pentru binevoitoriul seu sprigin, semnez

cu totă stima

Aurel Popescu.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

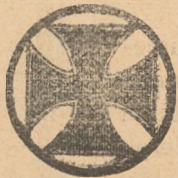
nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secrete.

vindecă și inviorează

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tuițuri de ureche, bătăie de inimă, sgârțuri de inimă, asma, auzul greu, sgârțuri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mână și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja eftinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.— folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.— folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Espedite din centru și locul de vânzare pentru țără și străinătate e: **MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V, colțul strada Kálmán.**

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Cărămidă vechiă

se află de vinzare la

arhitectul **Franz Szalay,**
(55) 2-10 strada turnului-roșu nr. 2 a.

Fabrica de motóre

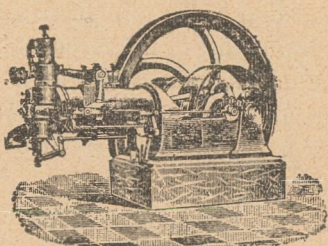
din **Dresda**, societate pe acții
(înainte Hille) Filială și atelier:

IGNÁZ GELLÉRT & Co.

Budapesta, VI., Theresienring nr. 41.
— (Telefon 12-91) —

Recomandăm motórele de benzin și locomobilele de Dresda, și instalațiile pentru estragerea gasului la motóre. recunoscute ca cele mai bune, mai deservite și mai durabil construite.

Manuare simplă!
64 distincții!

Exploatarea cea mai
eftină!
8 medalii de stat!

8000 motóre liferate, spre deplină mulțămire!

Pentru mânarea morilor, la sdrobotul bôbelor, pentru magazine de nutreț, economii de lapte, tăiat lemne, pompe de apă, imblătit și pentru ori ce lucrări economice și industriale — cea mai bună putere de exploatare. — Motórele de Dresda au fost distinse la toate concurențele și exposițiile cu premiile prime.

[18] 6-10

Condiții de plată favorabile!!

Cele mai estinse garanții!!

Nou! In Budapesta am deschis un atelier principal sub conducerea unui monter primar cu cel mai dexter personal de specialit.

Bani! Bani! Bani!

Subsemnata întreprindere stă în legătură cu cele mai mari bănci din țără și esoperază **împrumuturi pe pământuri și edificii** cu cele mai favorabile condiții și cele mai eftine interese, și anume pe termen de **10—70 ani cu 2%—5%¹/₄%.**

Credit personal cu garanți și obligație pe 5—10 ani.

La funcționari de stat, comitat și oraș, cum și la oficeri, credit simplu și fără giranți.

[1] 13

La dorință servim cu informațiuni, rugând marcă pentru răspuns.

„PECUNIA”

întreprindere de credit

Sibiu (Nagyszeben) strada poplăcii nr. 27.

Deschidere de cofetărie.

Imi permit a anunța on. public sibian și din jur, că am deschis în piața de aici, **strada cisdădiei nr. 61** (colțul dintră str. cisdădiei și piața Hermann) o

cofetărie-filială

unde on public consumant va afla, ca și în cofetăria mea principăla din **piața mare nr. 13** toți articlii aparținători branșei mele, precum: prăjituri și torte zilnic prós-pete, bombône de cea mai fină calitate, înghețată și cafea înghețată, ciocolată, cafea cu lapte escelentă, cele mai feliurite lichioruri și vinuri fine etc. etc.

Comande de torte și prăjituri etc. se pot face și la filiala mea și se vor esecuta cu cea mai mare promptitudine.

Cerënd și pentru noua mea întreprindere spriginul on. public consumant și asigurându l de un serviciu totdeauna real și satisfăcător, semnez

Sibiu, 24 Faur 1904.

Cu distinsă stimă

Iuliu Boda, cofetar.

„Cassa de păstrare în Mercurea”, societate pe acții.

Active	Contul bilanțului.		Pasive.	
	Cor.	fil.	Cor.	fil.
Cassa în numărar	18,517	84	Capital social, 640 acții à cor. 100	64,000—
Depuneri proprii	51,437	50	Fond de rezervă	21,325 59
Dep. fond. de rezervă	21,325	59	Fond epitrop. bis. gr.	
Dep. fond. epitrop. bis.			or. din Mercurea	25 196—
gr. or. din Mercurea	3,870 41	76,633 50	Depuneri spre fructificare	367,849 34
Cambii de bancă	75 119—		Dividende neridicate	77—
Cred. camb. cu acop.			Diverse conturi creditore	1,896 82
hipotecară	13,500—		Interese anticipate pe 1904	4,497 15
Imprum. pe ipot.	59,236—		Profit curat	9,820 65
„ oblig. cu				
caventi	219,040 10	366,895 10		
Realități		1,800 99		
Diverse conturi debitoare		3,303 34		
Mobilier		973 38		
după amortis. de 10%		876 04		
Interese restante		5,310 15		
		473,336 96		473,336 96

Debit.	Contul profitului și perderilor.		Credit.		
	Cor.	fil.	Cor.	fil.	
Interese pentru depuneri spre fructificare	16,939	80	Interese de la cambii de bancă și de la cambii cu acop. hip.	5,025	72
Interese pentru fondul de rezervă și fondul epitropiei biser. gr. or. din Mercurea	1,438	85	Interese de la împrumuturi pe ipotecă	2,908	51
Salare	3,443	—	Interese de la împrum. pe oblig. cu cav.	18,423	63
Marce de prezență	1,165	—	Interese de la depuneri proprii	3,018	—
Porto postal	167	56	Provisiuni, taxe de intabulare și improcesuare	5,012	81
Chirie	315	—	Taxe de provocări și competență de scris	4,421	05
Spese	1,155	79			
Contribuție directă	2,326	60			
„ 10% după interes. depunerilor	1,837	87			
Competință de timbru	102	26			
Amortisare din mobilier		97			
Profit curat		9,820			
	38,809	72		38,809	72

Mercurea, la 31 Decembre 1903.

Dumitru Vulcu m. p.
conducătoriu-cassariu

Elie N. Petruțiu m. p.
contabil.

I. Droc m. p.
president.

D. Comșa m. p.
vicepresident.

I. Floașiu m. p.
membru în direcțiune.

Ioan Popescu m. p.
membru în direcțiune.

Daniil Stroiia m. p.
membru în direcțiune.

George Muntean m. p.
membru în direcțiune.

A. Macelar m. p.
membru în direcțiune.

Nic. Albu m. p.
membru în direcț.

Revisor expert al delegațiunii băncilor române asociate:

(59) 1-1

Ioan Vatașan m. p.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și confruntându-le cu registrele principale și ausiliare ale societății ținute în bună regulă, le-am aflat în deplină consonanță cu aceleași și esacte

Mercurea, la 7 Martie 1904.

Comitetul de supraveghiere:

Vasilie Aldea m. p., president.

V. P. Dobrescu m. p., secretariu.

Ilie Macelariu m. p.

Moise Oprișiu m. p.

Adam Micu m. p.

Editura și tipariul Tipografiei arhidiececane,